ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Jana Rutsche v právní věci žalobkyně: **A. F.,** zastoupená obecným zmocněncem P. N., proti žalovanému: **Ministerstvo zdravotnictví,** Palackého nám. 375/4, Praha 2, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 8. 2011, č.j. 54182/2011/PRO, o kasační stížnosti žalovaného proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 17. 10. 2011, č. j. 15 A 61/2011 – 16,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Včasnou kasační stížností se žalovaný (dále také „stěžovatel“) domáhal zrušení shora označeného usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem. Tímto usnesením postoupil krajský soud dle § 7 odst. 6 věty první zákona č. 150 /2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění účinném do 31. 12. 2011 (dále jen „s. ř. s.“), věc Městskému soudu v Praze jako soudu místně příslušnému.

Svůj postup odůvodnil následovně. Žalobkyně podala žalobu, kterou se domáhala zrušení rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje, jímž byla zrušena její registrace jako nestátního zdravotnického zařízení pro nesplnění podmínek dle § 4 odst. 1 a § 6 zákona č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních. V žalobě však současně uvedla, že proti tomuto rozhodnutí podala odvolání, o kterém rozhodovalo Ministerstvo zdravotnictví, jehož rozhodnutí k žalobě rovněž připojila. Krajský soud tak neměl pochybnosti o tom, že žalobkyně fakticky brojí také proti tomuto rozhodnutí

Ministerstva zdravotnictví, neboť to rozhodovalo ve věci v posledním stupni a je tak žalovaným dle § 69 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že jeho sídlo je v Praze, tedy v obvodu Městského soudu v Praze, je dle krajského soudu s odkazem na § 7 odst. 2 s. ř. s. místně příslušným k projednání věci právě tento soud.

S tímto závěrem ovšem nesouhlasil stěžovatel, který napadl usnesení krajského soudu kasační stížností opírající se o důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) a c) s. ř. s. Dle stěžovatele je totiž nesporné, že žalobkyně podala žalobu proti shora citovanému rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje. Z žádného jejího podání nevyplývá, že by brojila proti rozhodnutí stěžovatele. Také v žalobním petitu navrhla zrušit právě a jen rozhodnutí krajského úřadu. Stěžovatel nepopřel, že o věci rozhodoval v posledním stupni a mohl by být ve sporu dle § 69 s. ř. s. pasivně legitimován, dle něho však krajský soud není oprávněn nahrazovat vůli žalobkyně a měnit žalovanou stranu. Uvedl, že řízení před soudem je ovládáno zásadou dispozitivní, kdy toliko žalobce podanou žalobou určuje předmět a rozsah řízení, kterým je soud vázán. Nemůže tedy zasahovat bez vědomí účastníků do určování stran soudního sporu, jako tak učinil v daném případě, kdy vypustil coby žalovaného krajský úřad a nově určil žalovaným Ministerstvo zdravotnictví. Dle stěžovatele tak krajský soud nesprávně posoudil právní otázku, kdo je ve věci žalovaným [kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], a protože tím je Krajský úřad Ústeckého kraje, nebyl dán důvod pro postoupení věci Městskému soudu v Praze [kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s.]. Proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalobkyně ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že k podání žaloby proti rozhodnutí krajského úřadu ji vedlo několik důvodů. Předně jde o subjekt svrchovaně spravující dané území a jako takový je legislativně a metodicky podřízen prakticky všem ministerstvům, nikoliv pouze Ministerstvu zdravotnictví. Dále vyjádřila domněnku, že posledním orgánem, který ve správním řízení rozhodl, je právě Krajský úřad Ústeckého kraje. Dle jejího názoru totiž jeho rozhodnutí nenabylo vůbec právní moci a účinnosti. Dalším důvodem pak byl důvod praktický. Pokud by totiž bylo napadeno rozhodnutí nadřízeného správního orgánu, nemohla by se domáhat zrušení rozhodnutí krajského úřadu, tedy toho, které ji poškozuje. Za zásadní pro rozhodnutí, koho označit jako žalovaného, pak považovala posouzení otázky, jaký subjekt by měla žalovat pro náhradu vzniklé škody. Těžko by mohla napadnout žalobou rozhodnutí ministerstva a ve stejné věci požadovat náhradu škody po krajském úřadu. V další části svého vyjádření pak žalobkyně vyjádřila svůj názor na podání kasační stížnosti, kterou považuje za nemorální, neboť je vedena snahou celou věc protahovat a způsobit spor o kompetenci soudů. Závěrem žalobkyně uvedla, že s kasační stížností pro její účelovost nesouhlasí a názor krajského soudu vyjádřený v napadeném usnesení respektuje.

Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti z hlediska uplatněných stížních bodů, jakož i ve smyslu § 109 odst. 3 s. ř. s. O věci usoudil následovně.

Z obsahu soudního spisu zjistil, že žalobkyně skutečně podala dne 3. 10. 2011 žalobu proti rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje ze dne 17. 5. 2011, č.j. 1055/SZ/2011-7, kterým byla zrušena registrace žalobkyně coby zdravotnického zařízení

v oboru všeobecná sestra v domácí péči dle příslušných ustanovení zákona č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních. Krajský úřad Ústeckého kraje označila výslovně jako žalovaného. Touto žalobou se domáhala v jejím petitu zrušení tohoto rozhodnutí, ať už z důvodu jeho nicotnosti či nezákonnosti. Z obsahu soudního spisu je dále patrno, že proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, které bylo zamítnuto a napadené rozhodnutí krajského úřadu potvrzeno rozhodnutím Ministerstva zdravotnictví ze dne 1. 8. 2011, č.j. 54182/2011/PRO. Toto rozhodnutí bylo jednou z příloh žaloby.

Podstatou projednávané věci je tak otázka, zda za této skutkové situace postupoval krajský soud správně, pokud za žalovaného nepovažoval Krajský úřad Ústeckého kraje, ale Ministerstvo zdravotnictví. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že postup krajského soudu správný a zákonný byl, a to z níže uvedených důvodů.

Předně nutno konstatovat, že se uvedenou problematikou Nejvyšší správní soud nezabýval poprvé. Zásadním způsobem se k věci vyjádřil zejména jeho rozšířený senát v usnesení ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003 - 56 (dostupné na www.nssoud.cz). Poukázal na specifikum řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s., v němž osoba žalovaného není bez dalšího určena tvrzením žalobce (jak se mylně domnívá stěžovatel), ale kogentně ji určuje zákon, konkrétně ustanovení § 33 odst. 1 s. ř. s., podle něhož odpůrcem (žalovaným) je ten, o němž to stanoví zákon. Na toto ustanovení potom navazuje § 69 s. ř. s., podle něhož je v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu žalovaným správní orgán, který rozhodl v posledním stupni, nebo správní orgán, na který jeho působnost přešla. Je tedy věcí soudu, konstatoval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu, aby v takovém řízení jednal jako s žalovaným s tím, kdo skutečně žalovaným má být, a ne s tím, koho chybně označil v žalobě žalobce.

Obdobně judikoval Nejvyšší správní soud například ve svém rozsudku ze dne 19. 11. 2009, č. j. 1 Afs 88/2009 - 48 (dostupný na www.nssoud.cz), v němž uvedl, že pokud žalobce podal žalobu dle § 65 a násl. s. ř. s. až poté, co mu bylo doručeno rozhodnutí odvolacího orgánu, a pouze nesprávně označil jakožto žalovaného správní orgán prvního stupně a jako napadené rozhodnutí právě rozhodnutí vydané v prvním stupni, je krajský soud povinen o takovém návrhu rozhodnout meritorně s tím, že v souladu s § 69 s. ř. s. jedná jako se žalovaným právě s odvolacím orgánem. Přezkoumává tedy v prvé řadě odvolací rozhodnutí, které tvoří s rozhodnutím vydaným v prvním stupni jeden celek.

Pro úplnost Nejvyšší správní soud uvádí, že jeho rozšířený senát připustil ve svém shora citovaném usnesení výjimku ze zásady, že správní soud začne jednat jako s žalovaným s tím správním orgánem, který rozhodl ve věci v posledním stupni, z vlastní iniciativy, tedy aniž by žalobce ke správnému určení osoby žalovaného vyzýval. Takovou výjimku představuje situace, kdy by žalobce v celé žalobě napadal toliko rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a o rozhodnutí o odvolání by v žalobě vůbec nehovořil, respektive by tato skutečnost ze žaloby nijak nevyplývala. Pak by se správní soud neobešel bez součinnosti se stranou žalující.

To ovšem není případ projednávané věci. V žalobě totiž žalobkyně výslovně uvádí, že proti rozhodnutí krajského úřadu o zrušení registrace nestátního zdravotnického zařízení podala odvolání, o němž bylo rozhodnuto rozhodnutím odvolacího orgánu dne 1.

8. 2011 pod č.j. 54182/2011/PRO, které jí bylo doručeno 5. 8. 2011. Jak již Nejvyšší správní soud uvedl shora, kopie tohoto rozhodnutí tvoří jednu z příloh žaloby. Pokud jde o vlastní obsah žaloby, potom přestože žalobkyně v ní primárně brojí proti rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu (tedy krajského úřadu), opakovaně upozorňuje, že nedostatky trpí rovněž rozhodnutí odvolacího orgánu (srovnej například odstavec pátý bodu A. žaloby, odstavec první bodu B. nebo odstavec první jejího bodu C.).

Na skutkový stav projednávané věci tedy shora citované judikatorní závěry plně dopadají. Krajský soud nepochybil, pokud za této situace posoudil, že postavení žalovaného přísluší Ministerstvu zdravotnictví coby správnímu orgánu, který v daném případě rozhodl v posledním stupni. Tuto právní otázku tak zodpověděl správně a nezatížil přezkoumávané rozhodnutí vadou ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a), jak mu vytýkal stěžovatel.

Tomu nemohl dát Nejvyšší správní soud za pravdu, ani pokud jde o jím tvrzené pochybení krajského soudu dle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Za situace, kdy postavení strany žalované ve věci přísluší Ministerstvu zdravotnictví, které sídlí v Praze, tedy v obvodu Městského soudu v Praze, postupoval krajský soud správně, pokud mu věc jako soudu místně příslušnému postoupil. Držel se totiž striktně ustanovení § 7 odst. 2 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento nebo jiný zákon jinak, je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v posledním stupni. Nezbylo mu tedy, než s odkazem na § 7 odst. 6 větu první téhož zákona postupovat způsobem shora uvedeným.

Postavení místně příslušného soudu k projednání předmětné věci tedy přísluší Městskému soudu v Praze. V řízení před ním pak bude bezpochyby dán žalobkyni dostatečný prostor pro odstranění vad žaloby, zejména pro úpravu návrhu výroku rozsudku.

Protože Nejvyšší správní soud neshledal žádnou z kasačních námitek důvodnou, kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Žalovaný coby stěžovatel nedosáhl v řízení procesního úspěchu, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 120, § 60 odst. 1 s. ř. s.). Pokud jde o žalobkyni, pak ta úspěch ve věci měla, ale ze soudního spisu nevyplývá, že by jí nějaké náklady v souvislosti s řízením o kasační stížnosti vznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 11. ledna 2012

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu